

גליון 4, 28 בינואר 2009

מערכת הבחירות של חד"ש: מה נשתנה?

מאת **אפרים דוידי**

מערכת הבחירות בעיצומה, וזו אינה העת לסיכומים. אך כבר עתה חשוב להדגיש, כי בחירות אלה, הנערכות בצילה של המתקפה הרצחנית של צה"ל ברצועת עזה, הבליטו את הייחודיות שבעמדות מק"י וחד"ש.

מלחמת עזה המחישה פעם נוספת את אמירתו המפורסמת של איש הצבא הפרוסי (סוף המאה ה-18 ותחילת המאה ה-19), **קרל פיליפ גוטפריד פון קלאוזביץ**, שכתב בספרו הראשון "טיבה של המלחמה": *"המלחמה אינה אלא המשך המדיניות בצורות אחרות".*

בישראל 2009 עלו על עגלת המלחמה האזרחית כמעט כולם, מהקיצונים שבימין ועד למרצ... שבשמאל. נכון, אין זו הפעם הראשונה שכל מחנה הקונצנזוס הציוני עולה על עגלת המלחמה: זה קרה מימי "מבצע קדש", מלחמת סיני 1956, ועד למלחמת עזה 2009. אבל הפעם נערכה המלחמה בעיצומה של מערכת הבחירות, שבעטיה, לכאורה, מפלגות הממסד הפסיקו את פעילותן בשם האחדות הלאומית הקדושה והמקודשת. אך בפועל המפלגות, בייחוד מפלגות הימין, המשיהו במערכת הבחירות "בצורות אחרות". אשר להשלכות המלחמה, בגללה נשכחו המשבר הקפיטליסטי, העמקת האבטלה, השאלה הסביבתית וקריסת מנגנוני הרווחה.

חד"ש נאלצה, אפוא, להתמודד במציאות פוליטית מורכבת, בה, מצד אחד, נשמע ברמה רק קול אחד — קול השלטון ונושאי כליו, ומצד שני - לכאורה "אין מערכת בחירות". בתנאי מלחמה, חלק ממסריה של חד"ש לא מצאו אוזן קשבת ("סדר סוציאליסטי חדש" - תבע ח"כ דב חנין בטרם החלה המתקפה).

אכן מסע הבחירות של חד"ש אינו קל. חלוקת כרוזים, הצבת דוכנים, דיונים בתיכונים, משמרות מחאה באוניברסיטאות בערים הגדולות — כל אלה לוו באלימות משטרתית לא-מוסתרת ובעוינות גלויה מצד חלקים בציבור היהודי, שהושקה לשוכרה בהתלהבות נוכח כוחו המשתלח של צה"ל ברצועת עזה. אפשר לומר, כי בקרב הציבור היהודי, היו ימי המלחמה שעת מבחן לכל פעילה ולכל פעיל, גם ל מי ש"רק" הפיץ כרוזים או תלה שלטים, וגם למי שהופיע בפני קהלים רחבים, כגון בתיכונים, שתלמידיהם מוסתים בידי חברי כנסת מחויטים ומחויכים מהימין.

הפוליטיקה של המלחמה

הקשר הברור הזה, בין פוליטיקה למלחמה, שהיה נהיר כל כך למצביא פרוסי לפני יותר מ-200 שנה, לא הובן בידי רוב הציבור בישראל. המלחמה הקולוניאלית הפכה "מלחמת הגנה" מפני הפלסטינים (ככלל, ולאו דווקא רק נגד החמאס), ובו בזמן, הודות להתגייסותם של אמצעי תקשורת ושל הפוליטיקאים של הקונצנזוס, ההיא הוצגה כ"מלחמה א-פוליטית". גם מרצ תרמה לדה-פוליטיזציה של המלחמה, כאשר מנהיגה, ח"כ **חיים אורון (ג'ומס)**, תמך באופן פעיל בפתיחתה, ובהמשך "אסר" על חברי תנועתו להשתתף במחאה הפוליטית-ציבורית נגד התוקפנות. ייאמר לזכותם של פעילי מרצ מן השורה רבים, שלא שעו לקול מנהיגם, ומן הרגע הראשון התייצבו במחאות והפגינו. אבל שום חבר כנסת בסיעת מרצ ושום מועמד ריאלי ברשימת מרצ לא לקח חלק במחאות.

קול לחד"ש הוא קול בטוח לשלום ולשוויון, לדמוקרטיה, ולהגנת העובדים, הנשים והסביבה

הסופר **ניר ברעם** מתח ביקורת נוקבת על השמאל הציוני שלא התנגד למלחמה. "זהו הכישלון של השמאל הציוני, שלא הבין מהרגע הראשון, שהמבצע הזה הוא חזרה על טעויות העבר, ויש להציב אלטרנטיבה ברורה נגדו. בתוך זה, זהו כישלון מנהיגותי של חוסר אומץ לב להגיד בקול ברור את מה שאנשים לא רוצים לשמוע - שזה מבצע חסר תכלית

(סוף בעמוד 2)

מערכת הבחירות של חד"ש

(המשך המאמר מעמוד 1)

של דם ואש" אמר. ברעם, מראשי התנועה החדשה-מרצ וממנסחי מצע המפלגה, מתח ביקורת גם על התנהלות מפלגתו: "הכישלון הזה הוא גם הכישלון של מרצ והתנועה החדשה, שלא הבינו איזה נזק יגרום המבצע. אנשים שהאמינו במסגרת של התנועה החדשה, שהאמינו שמשם יבוא השינוי, יצטרכו היום לשקול, האם זו המסגרת שבה ייעשה השינוי. אני מטיל בזה ספק".

אחת המועמדות ברשימת מרצ, אשת הקולנוע **אבתיסאם מראענה**, הפיצה בקרב חברי מרצ הודעה, בה הודיעה על החלטתה לפרוש ממרצ. מראענה, בימאית ויוצרת קולנוע עטורת פרסים, שהוצבה במקום ה-12 ברשימה כנציגת התנועה החדשה, כתבה: "מדינת ישראל יצאה למבצע הרג שאני לא יכולה לתמוך בו. קיוויתי שמרצ תגנה רצח אזרחים חפים מפשע ברצועת עזה. לא מצאתי במפגינים נגד המלחמה אף אחד ממנהיגי מרצ ואני לא יכולה לתת לזה יד".

תוך פרק זמן שאינו עולה על חצי שנה, פעילות ופעילי חד"ש, מק"י ובנק"י נאלצו להתמודד עם אתגרים פוליטיים כבדים: שתי מערכות בחירות (לרשויות המקומיות ולכנסת) ומלחמה אכזרית. מערכות אלה היו מערכות פוליטיות, בהן חד"ש ומק"י הציבו את חלופת השלום, השוויון והצדק החברתי. מבחינת חד"ש, מערכת הבחירות לרשויות המקומיות הייתה מהמוצלחות בעשורים האחרונים. במקומות בהם התמודדה ללא שותפים, וגם בערים כגון תל-אביב-יפו, בהן פעלה במסגרת רשימות רחבות, כגון "עיר לכולנו", הוכיחה חד"ש שהיא אופציה פוליטית ממשית עבור רבבות ומאות אלפים. חד"ש הוכיחה את עצמה גם במערכה נגד המלחמה: היא הצטיינה ככוח הפוליטי, היהודי-ערבי השמאלי היחיד, המסוגל לחולל גלי מחאה, גם כאשר חלקים לא מבוטלים בדעת הקהל מגלים עוינות למסריה.

מערכת הבחירות הקצרה לכנסת ה-18 מתקרבת לסיומה. בעוד ימים ספורים יעמוד הציבור הישראלי בפני הכרעה פוליטית. לכן, חרף העייפות המצטברת לאחר חודשים רבים של מאבקים פוליטיים, עלינו להצליח לתרגם את הפעילות הפוליטית הענפה לפתקי הצבעה בקלפי. זה האתגר של הימים שנותרו עד ל-10 בפברואר.

האתגר העומד בפנינו כפול: פוליטי וארגוני. במישור הפוליטי, עלינו לשוב ולשכנע, שהחלופה המדינית, שחד"ש מציבה, היא היחידה המסוגלת לקדם את השלום, את השוויון, את השמירה על הסביבה ואת הצדק החברתי כחבילה פוליטית אחת. עלינו להדגיש, כי חד"ש היא הרשימה היחידה המציגה השקפה פוליטית ורעיונית כוללת. בהבדל מרשימות אחרות, אצל חד"ש אין אוסף של סיסמאות או מצבור תחומי פעילות נפרדים.

גם האתגר הארגוני אינו מבוטל: עלינו להגיע לכל ידיד, לכל תושב, לכל יישוב, ולהציג את עמדותינו. בחודשים האחרונים עמדנו בכבוד במבחן הפוליטי. נעמוד בכבוד במבחן גם בשבועיים האחרונים של מערכת הבחירות.

אפרים דווידי

הנהלת אוניברסיטת בן-גוריון ניסתה למנוע מפגש פוליטי עם ח"כ חנין

הנהלת אוניברסיטת בן-גוריון בבאר-שבע סירבה לאשר מפגש פוליטי עם ח"כ דב חנין, שנקבע ל-18.1 ביוזמת הסטודנטים חברי תא חד"ש. אך הסטודנטים החליטו להתעקש ולקיים את המפגש של הסטודנטים עם ח"כ חנין על הדשא מול בית הסטודנט.

ח"כ דב חנין השתתף באותו יום בכינוס סטודנטים במכללת ספיר בשדרות, , שהתקיים באישור ההנהלה.

ד"ר עפו אגבריה בשיחה מעזה: חיי הפצועים בסכנה

"פצועים פלסטינים במצב קשה נמצאים בסכנת חיים בשל העומס שעדיין קיים בבתי החולים ברצועת עזה והעדר מכשור וציוד רפואי מתקדם" - כך מסר בסוף השבוע ד"ר עפו אגבריה, חבר במשלחת של 12 רופאים ערבים מישראל, שהגיעו לעזה מטעם העמותה "רופאים לזכויות אדם".

ד"ר אגבאריה, כירורג ומנהל מרפאה מקצועית של קופת חולים כללית באום אל-פחם הוא המועמד במקום ה-4 ברשימת חד"ש לכנסת הבאה.

לשלול מוועדת הבחירות את הסמכות לפסול מפלגה

בעקבות החלטת בית המשפט העליון לאפשר למפלגות בל"ד ורעם-תע"ל להתמודד בבחירות לכנסת, קרא ח"כ **מוחמד ברכה**, ראש רשימת חד"ש, לשינוי החוק, המסמיך את ועדת הבחירות המרכזית לפסול מפלגות מלרוץ לכנסת.

כדי למנוע הישנות מקרה של פסילת מפלגות בידי ועדת הבחירות, בכוונתו של ח"כ ברכה להגיש בכנסת ה-18 הצעת חוק, שתפקיע מוועדת הבחירות המרכזית את הסמכות לשלול התמודדות של רשימות לכנסת. ברכה: "הוועדה, למעט היושב בראשה, מורכבת מנציגי מפלגות המיוצגות בכנסת, ולכן מדובר בפוליטיקה זולה, בפארסה של דמוקרטיה. גם הפעם עלה בידי הגזען ליברמן ודומיו לגייס כמה חברים בוועדה להחלטה נגד התמודדות של רשימות ערביות".

דו"ח העוני: 777 אלף ילדים בעוני

שיעור העניים באוכלוסייה לא עלה, אך מי שעני – נעשה עני יותר – כך עולה מדו"ח העוני, שפירסם המוסד לביטוח לאומי (25.1). הדו"ח מתייחס לתקופה שבין יולי 2007 ליולי 2008, ועדיין אינו משקף את ההשלכות של המלחמה בעזה ושל המשבר הכלכלי המעמיק, הפיטורים והגידול באבטלה.

בתקופה האמורה חיו מתחת לקו העוני (הנקבע לפי ההכנסה המשפחתית השוטפת) 418 אלף משפחות, שבהן חיו 1.6 מיליון נפשות. במצב חמור מיוחד נמצאים הילדים: לפי הדו"ח חיו מתחת לקו העוני 777 אלף ילדים, שהם 37% מכלל הילדים בישראל.

גם הדו"ח הנוכחי מציין, כי כמחצית מכל המשפחות החיות מתחת לקו העוני הן משפחות עובדות, כלומר, משפחות שיש בהן לפחות מפרנס אחד. משמעות הדבר היא, שבישראל 2008, עבודה לא חילצה את המשפחה מעוני.

בקרב המשפחות העניות, חלה עלייה חריפה ביוחד בשיעור המשפחות החד-הוריות החיות מתחת לקו העוני. לעומת זאת, ההעלאה של קצבות הזקנה הובילה לירידה יחסית בשיעור הקשישים החיים מתחת לקו העוני.

ההתנגדות למלחמה משימה מהפכנית ואמיצה

גילוי דעת הלשכה הפוליטית של המפלגה הקומוניסטית הישראלית

שלושה שבועות של מלחמה גבו מחיר קשה מנשוא: למעלה מ-1,400 הרוגים פלסטינים, וביניהם – 430 ילדים ומאות נשים וקשישים; 400 אלף פלסטינים שנותרו ללא קורת גג; הרס של תשתיות מים וחשמל, של בתי ספר ומוסדות ציבור אחרים. פשעי מלחמה אלה בוצעו באמצעות הטלתן של 1,500 טונות פצצות והפצצות מהיבשה והים לעבר שכונות אזרחיות. הפשעים האלה בוצעו בהחלטה צינית מחושבת של ממשלת אולמרט-ברק-לבני, אשר לא היססה אגב כך לחשוף רבבות ישראלים לירי טילים ופגזים. ההתנגדות הפלסטינית לפלישת הצבא הישראלי לרצועה הייתה ביטוי לזכותו הלגיטימית של כל עם להתנגד לכיבוש.

גם לאחר ההכרזה על הפסקת האש, שנכנסה לתוקפה השבוע, נמשכת פעילות צבאית ישראלית ברצועה. מק"י תובעת לשים קץ לכל התערבות צבאית ישראלית, את הסרת המצור מהרצועה ואת פתיחת כל המעברים לתנועת סחורות ובני אדם, וזאת כשלב ראשון בדרך לשיקומה הפיסי של הרצועה מההרס הכבד, שזרע הצבא הישראלי.

למלחמה בעזה היו מטרות מוצהרות, שנועדו לגייס לה תמיכה ציבורית בארץ ובעולם. אך מטרתה האמיתית הייתה – לנצל את תקופת המעבר שבין הנשיאים בוש ואובאמה מתוך מגמה לזכות בתמיכה מוחלטת של ממשל בוש וליצור סדר יום אזורי רווי דמים בפתחו של הממשל החדש, וזאת במטרה ליצור מאזן אימה ולרמוס כל סיכוי להסדר שלום ישראלי-פלסטיני יציב, המבוסס על פינוי כל ההתנחלויות, נסיגה ישראלית מכל השטחים הכבושים מאז יוני 1967, ושתי בירות, ישראלית ופלסטינית, בירושלים.

התוקפנות הישראלית משולחת הרסן לא הייתה אפשרית ללא תמיכה כל-צדדית של ממשל בוש, ללא השלמה גלויה וסמויה עם התוקפנות מצד הריאקציה הערבית, וללא תמיכה של הנהגות רוב המפלגות בארץ (מליברמן ועד מרצ) במלחמה. יוזמות ערביות ואירופיות שונות צצו מאוחר מדי ותרמו תרומה מעטה, אם בכלל, להוקעת התוקפנות הישראלית ונותן החסות לה – ממשל בוש, ולמאמץ החיוני להעמיד את יוזמי המלחמה ומבצעיה לדין על ביצוע פשעי מלחמה.

מפלגות השלטון ניסו באופן ציני להשתמש בתוקפנות ובשפיכות הדמים כמנוף לשיפור מצבן במערכת הבחירות לכנסת ה-18.

הממסד הישראלי ניצל את ימי המלחמה כדי לפגוע באופן חמור בחופש הביטוי ובחופש המחאה וההפגנה. למעלה מ-700 מפגינים, רובם אזרחים ערבים, נעצרו בידי המשטרה, ועשרות זומנו לחקירות שב"כ. מגמה זו באה לידי ביטוי גם בהחלטתה של ועדת הבחירות המרכזית לפסול את השתתפותן של רע"ם-תע"ל ובל"ד בבחירות. מק"י מוקיעה את המתקפה האנטי-דמוקרטית מצד זרועות השלטון בארץ, וקוראת למערכה ציבורית רחבה נגד הגזענות וסכנת הפשיזם.

ניהול המלחמה בעזה בימים של משבר כלכלי מחריף, מאיץ את גל הפיטורים וסגירת העסקים. מק"י תפעל לגיוס מערכה ציבורית נגד כל ניסיון להטיל את מלוא כובד מימון המלחמה ההרסנית והנפשעת בעזה על כתפיהם של העובדים ושל השכבות העניות.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית ושותפיה בחד"ש התריעו מפני המלחמה עוד לפני שפרצה, התנגדו לה באופן נחרץ מיומה הראשון, ומילאו תפקיד מרכזי במאות ההפגנות ומשמרות המחאה נגד המלחמה, שנערכו ברחבי הארץ ואשר אורגנו ברובן ע"י מק"י וחד"ש או יחד עמן.

בשותפות היהודית-ערבית, העומדת בכל המבחנים, בעמדותיהן המדיניות והמוסריות האמיצות, שירתו ומשרתות מק"י וחד"ש את האינטרס האמיתי של שני העמים, של העובדים היהודים והערבים, של הנשים והצעירים: הפסקת שפיכות הדמים והשגת שלום צודק ויציב לעמים וביטחון לכל האזרחים.

מק"י שולחת ברכה חמה לכל כוחות השמאל והשלום בעולם אשר הרימו קול מחאה וגינוי בכל רחבי תבל נגד התוקפנות הישראלית ומציינת במיוחד את תפקידיהן של ונצואלה, קובה ובוליביה.

להצלחת חד"ש בבחירות לכנסת ה-18!

המפלגה הקומוניסטית הישראלית, השותפה הבכירה בחד"ש, רואה בהתמודדות של חד"ש בבחירות הכלליות לכנסת ה-18 מערכה ציבורית-דמוקרטית חשובה ביותר, המחייבת התגייסות של כל הסניפים והחברים, של חברי בנק"י, ושל הפעילים בקרב הסטודנטים ובקרב הנשים.

מול הימין הפשיסטי של ליברמן, מול הימין הגזעני של נתניהו, מול מחרחרי המלחמה ברק ולבני – מול כל אלה קיימת רק תשובה דמוקרטית ושוחרת שלום ושוויון אמיתית אחת בלבד – חד"ש היהודית-ערבית. הלשכה הפוליטית מעריכה, כי חיזוק הייצוג של חד"ש בכנסת הוא מטרה בת-השגה. יותר ויותר אזרחים יהודים וערבים לומדים מניסיונם, כי קול לחד"ש הוא קול נטו לשלום צודק ללא כיבושים והתנחלויות; לשוויון לאומי ואזרחי לאוכלוסיה הערבית בישראל; להגנת זכויות העובדים; לצדק חברתי וסביבתי; לשוויון האישה ולקידמה חברתית.

לאחר שעברנו בהתנגדות עקבית ואמיצה את ימי המלחמה, בהשמיענו במהלכה קול ייחודי של הוקעת הפשעים ושל הצגת החלופה של השלום והתקווה לשני העמים – עלינו לפעול במשנה מאמץ לגיוס עוד ועוד תומכים בחד"ש ביום הבחירות, 10 בפברואר.

יחד – נצליח!

חיפה, 19.1.09

לקדם את הדו-שיח בקרב הפלסטינים

ריאיון עם נאפז גנאיים, תושב רפיח וחבר הלשכה הפוליטית של מפלגת העם.

"האפשרות היחידה לקדם את העניין הפלסטיני היא דיאלוג בין הפלגים השונים – בין פתח' וחמאס בראש ובראשונה" - אמר **נאפז גנאיים**, תושב רפיח, לשליח המיוחד לרצועת עזה של העיתון הצרפתי "הומניטה".

גנאיים הוא חבר הלשכה הפוליטית של מפלגת העם הפלסטיני, ועומד בראש ועדות החירום העממיות ברפיח.

האירועים של השבועות האחרונים ברצועת עזה היו מלחמה נגד החמאס או מלחמה נגד העם הפלסטיני?

אני לא רוצה לעשות שימוש במילה "מלחמה". מדובר במתקפה. הרי במלחמה יש שני צדדים, המתמודדים בכוחות פחות או יותר שקולים. אבל כאן המצב שונה לחלוטין. ישראל תכננה מזה זמן רב את המתקפה ועל מנת לבצעה היא שמה קץ לרגיעה, שהייתה קיימת. לצערנו, החמאס סיפק את התירוץ להפסקת הרגיעה. מטרת המתקפה הייתה ברורה: להחליש את החמאס, אבל כל העם הפלסטיני שילם את המחיר. ישראל ניצלה היטב את הפילוג הקיים בקרב הפלסטינים – בייחוד לאחר ההפיכה שביצע החמאס ברצועת עזה, ואת הנתק הקיים בין הרצועה לגדה המערבית. ישראל פועלת בהתמדה להעמקת הנתק, ואף מעוניינת לגנוז את הרעיון בדבר הקמת המדינה הפלסטינית. על מנת לממש את מטרותיה, ישראל תקפה הן את הזרוע הצבאית והן את המנגנון הפוליטי של חמאס, כדי "לאלף" את הארגון ולהעמיק את הפילוג הקיים.

באלו דרכים ניתן להתנגד לאסטרטגיה הישראלית?

מפלגת העם הפלסטיני הביעה שוב ושוב את דאגתה העמוקה נוכח הפילוג הקיים והמתעצם בקרב הפלסטינים. התרענו, כי לפילוג זה יהיו תוצאות קשות. אנחנו דורשים לחדש את הדו-שיח בין כל הפלגים. אנו מודאגים גם משום שהמתקפה הישראלית הצליחה לפלג את המדינות בעולם הערבי ולהחליש את התמיכה בזכות הפלסטינים למדינה משלהם.

אנו מצטערים שלא ניתן להקים חזית ערבית אחידה מול התוקפנות הישראלית, ושאין כוח המסוגל לאלץ את ישראל לקיים את החלטות האו"ם. כך, שהפסקת האש נעשית לפי צרכיה של ישראל והיא פועל יוצא משיחות שקיימה שרת החוץ ציפי לבני עם מחלקת המדינה של ארה"ב. החשש שלנו הוא, שהסכמים אלה, הנעשים ללא נציגות פלסטינית, מטרתם לשנות את יחס הכוחות לא רק בזירה הפלסטינית – אלא באזור כולו.

האם אפשר לנהוג אחרת בזירה הפלסטינית?

מפלגת העם פועלת מזה זמן רב לחידוש הדו-שיח בין הפלגים הפלסטינים. שמשנו כמתווכים בשיחות בין פתח' לבין חמאס, אבל, לצערנו, חמאס סירב לקחת חלק במפגשים האחרונים שתוכננו. חשוב, היום יותר מתמיד, לנסות ולשקם את האחדות הפלסטינית כי מצבנו קשה ביותר. אמורים היינו להתמודד מאוחדים עם האתגרים האדירים הניצבים בפנינו.

אבל הרצון לאחד את השורות אינו תלוי רק בנו. כל הפלגים חייבים להגיע להכרה שאין דרך אחרת. עתה, אנו מעוניינים לקדם את הדיאלוג בין הפלגים הפלסטיניים בתיווכה של מצרים, כי זהו הפתרון המיידי היחיד הקיים.

בתשובת לשאלת הכתב, פייר ברבנרסי, מסר גנאיים: "במהלך המתקפה הישראלית, הקימה מפלגת העם ברחבי רצועת עזה ועדות חירום עממיות, על מנת לתת מענה לצרכי האוכלוסייה. הצלחנו להושיב את כל הפלגים סביב שולחן אחד, חרף חילוקי הדעות הקשים הקיימים ביניהם. הישיבות נערכו בסניפים של המפלגה. לא היה קל לשכנע את פעילי חמאס ופתח' לשבת יחד. אבל היה חשוב לנו להוכיח לתוקף הישראלי, שקיימת תמימות דעים בצד הפלסטיני; שישנן הסכמות פוליטיות בסיסיות בקרב הפלסטינים. אבל זה גם מסר כלפי הפלסטינים עצמם: ניתן לשבת כולנו יחד ובדרכי שלום להגיע להבנות. זה גם המסר כלפי הנהגות חמאס ופתח: פעילי השטח מסוגלים לעבוד יחד ולהגיע לסיכומים המקובלים על כולם – לטובת העניין הלאומי הפלסטיני".

שליח האו"ם: יש הוכחות שישראל ביצעה פשעי מלחמה בלחימה בעזה

"יש הוכחות לכך שישראל ביצעה פשעי מלחמה במהלך 22 ימי הלחימה ברצועת עזה, ויש לנהל חקירה בלתי תלויה בנושא" - כך אמר פרופ' ריצ'ארד פאלק, שליח האו"ם לנושא זכויות אדם בעזה ובגדה המערבית. הוא הוסיף, כי הסבל הנפשי של האזרחים שסבלו מהתקיפה הוא כה גדול, עד שניתן להכיר בכל אוכלוסיית רצועת עזה כנפגעת מהלחימה. פאלק אמר את הדברים בשיחת טלפון מביתו בקליפורניה, למסיבת עיתונאים שנערכה בז'נבה.

פאלק הסביר, כי ישנן הוכחות חותכות לכך שהפעולה הצבאית של צה"ל בעזה הייתה מנוגדת לחוק הבינלאומי בדבר זכויות האדם, וכי יש לחקור, האם המעשים הם ברמה של פשעי מלחמה, והוסיף: "אני מאמין, שיש בסיס מוצק להגיע למסקנה זו".

פאלק אמר עוד, כי ישראל לא עשתה כל מאמץ לאפשר לאזרחים בעזה להימלט מהקרבות: "לכלוא אנשים בתוך אזור לחימה הוא משהו שמעורר את הזיכרונות הקשים מגטו וארשה וממצורים שונים, שהוטלו בתקופות מלחמת העולם השנייה. יכלו לפחות לתת לילדים, למוגבלים ולחולים לעזוב, אפילו אם זה היה לדרומה של ישראל".

לדבריו, ייתכן וכל אוכלוסיית עזה תישאר מצולקת נפשית לעד, ולכן "יש להגדיל את מספר הנפגעים הפלסטינים למספרם הכולל של הפלסטינים בעזה".

הוא שולל את טענת ישראל, לפיה הגנה על עצמה מפני ירי הרקטות של חמאס: "בראייתי, האו"ם והחוק הבינלאומי אינם מאפשרים לישראל לטעון, כי פעלה מתוך הגנה עצמית. היא לא הגבילה את הלחימה לאזורים, מהם נורו הרקטות, סירבה לנהל מו"מ עם חמאס ובכך מנעה פתרון דיפלומטי".

כדאי להזכיר, כי ישראל מנעה את כניסתו של פאלק לשטחה שבועיים בלבד לפני תחילת המבצע בעזה.

יושקה ולרשטיין

שבעה למותו

ב-18 בינואר ליוו בני משפחה, חברים לדרך וידידים את יושקה ולרשטיין, חבר ועד מחוז ת"א-יפו של מק"י, בדרכו האחרונה בבית העלמין של קיבוץ יד חנה. בן 83 במותו.

ליד הקבר המכוסה פרחים והמוקף בני משפחה וחברים, ספדו לו הבת עדי, ח"כ דב חנין, בנימין גונן, מופיד סידאווי וניצן אביב. מרים אלגזי קראה את שירה של יאירה גינוסר על פגישה עם יושקה - "הנער ההוא מצ'כיה".

יושקה נולד בפראג בשנת 1926 במשפחה של עיתונאי. לאחר כיבוש צ'כיה בידי הנאצים בשנת 1939, האב נשלח למחנה ריכוז, שם נספה, ואילו יושקה ואמו נשלחו לגטו טרזינשטאדט. בגטו התחבר יושקה עם נערים קומוניסטים, שנפגשו בחשאי ולמדו מרקסיזם. בהמשך, בהיותו בן 13 בלבד, התקבל לשורות המפלגה הקומוניסטית הצ'כית, שפעלה במחתרת. ב-1941 נשלח יושקה עם קבוצת נערים יהודים מהגטו למחנה הריכוז אושוויץ. אמו שעבדה כאחות, יכלה להישאר בגטו, אך בתקווה שתוכל לעזור לו, הצטרפה למשלוח לאושוויץ, שם נספתה.

מאושוויץ הועבר יושקה למחנה בירקנאו, ומשם – לעבודת כפייה במפעל נשק. עם התקרבות הצבא הסובייטי, הובילו השומרים הנאצים את עובדי מחנה הכפייה ברגל, בצעדת מוות. יושקה התמוטט בדרך ונפל לתעלה. כפריים צ'כים העבירו אותו לבית החולים, שם ריפאוהו ממחלת הטיפוס.

לאחר שחרור פראג מהכיבוש הנאצי, למד יושקה גרפיקה במכון הגבוה לאמנות ופעל בארגון הקומוניסטי של הסטודנטים. במהלך חייו עסק רבות בגרפיקה במסגרת עבודתו במפלגה ומחוצה לה.

לארץ הגיע יושקה בשנת 1949, ומייד הצטרף למק"י. היה מדריך בבנק"י וחבר המזכירות הארצית של התנועה.

ב-60 שנות פעילותו במק"י, מילא שורה של תפקידים מפלגתיים במחוז ת"א-יפו וכיהן כחבר הוועד המרכזי. בשנת 1965 השקיע מאמצים רבים לשמירת אופייה המהפכני והאינטרנציונליסטי של המפלגה. למרות מצבו הבריאותי הקשה, היה יושקה עד יומו האחרון חבר ועד מחוז ת"א-יפו של מק"י ומעורב כל-כולו בפעילות המפלגתית.

נאמנותו של יושקה לרעיונות הקומוניזם, אותם אימץ עוד בהיותו נער, דרבנה אותו להעביר תחת שבט הביקורת את פעילות מוסדות המפלגה ואת פרסומי המפלגה. הוא תבע מעצמו ומכל חברה וחבר רמה גבוהה של מסירות מהפכנית, של אחריות ושל יעילות. הקומוניסט יושקה התחשל בקרבות פוליטיים ועמד במבחנים אישיים קשים בשל אמונתו ביכולת העובדים להתארגן ולבנות חיים של שלום וצדק חברתי, של שוויון ופריחה תרבותית.

תמר גוז'נסקי

חיית כקומוניסט כל חייך

יושקה, היית חדור אמונה שהאנושיות, הגנוזה באדם, תביס את כוחות הרשע. פיעמה בך תמיד התקווה הנצחית לשלום, לצדק, לשוויון ולאחווה בין העמים באזורנו, מוכה המלחמות והסבל, ובעולם כולו. זכורות לי לטובה השיחות שקיימנו, מעת לעת, בנושאים פוליטיים שונים ומגוונים. היית גא להימנות עם חברי המפלגה הקומוניסטית הישראלית, והיית מעמודי התווך שלה.

ניצן אביב

ליברמן: פאשיזם כבר אמרנו?

שלטי החוצות הרבים, שעליהם נרשם: "אין נאמנות – אין אזרחות", אינם מותירים מקום לספק לגבי מסר הבחירות המרכזי של "ישראל ביתנו" בראשות אביגדור ליברמן. אך למי שעדיין ניקר ספק בלבו, סיפקו רשתות הטלוויזיה הזדמנות להתוודע למופע אימים רווי באיומי חיסול בנוסח המאפיה הסיציליאנית, שנתן ליברמן במסדרון של בית המשפט העליון, בהתעמתו עם ח"כים ערבים.

בריאיון לארי שביט ("הארץ", 20.1) הבהיר ליברמן, למה הוא מתכוון במשוואה של נאמנות ואזרחות: הוא מציע לחוקק חוק, אשר יקבע, כי התנאי לאזרחות הוא חתימה על *"הצהרת נאמנות למדינת ישראל, לדגל, להמנון, למגילת העצמאות ולכך שישראל היא מדינה יהודית וציונית. נוסף לכך אתה מתחייב לשרת שירות צבאי או שירות אלטרנטיבי"*.

מעבר למחיקה המשמעותית של המילה "דמוקרטית" מהגדרתה של מדינת ישראל, 'הצהרת הנאמנות' הפשיסטית שמציע ליברמן נועדה בבירור, להדיר כליל את האזרחים הערבים מהזירה הפוליטית, למנוע מהם לבחור ולהיבחר, ולהכשיר את הקרקע לגירושם הפיסי, לטרנספר, או בלשונו: *"אני לא הייתי מהסס להעיף אותם לכל הרוחות"*.

אך ליברמן אינו נערך ללחום רק בערבים, אזרחי ישראל, הוא מתכוון לנהל מערכת חורמה נגד כל השמאל הישראלי, ובלשונו: *"אין הבדל בין המחבלת היהודייה טלי פחימה לבין עזמי בשארה. את כולם על אותה מריצה של אותה מזבלה"*.

אך ליברמן אינו מסתפק רק בשילוב הידוע לשמצה של הסתה גזענית, פריטה על נימי הכבוד הלאומי והנגדה בין "החיילים האמיצים" ו"הפוליטיקאים הרופסים", אלא הוא גם עושה שימוש בדמגוגיה חברתית.

מצאתי בתיבת הדואר כרוז ברוסית של ליברמן, שעסק לא בהסתה גזענית נגד הערבים והשמאל, אלא בתיאור דאגתה של "ישראל ביתנו" לרווחה החברתית. תשעה סעיפים, כולם מסומנים בסימן קריאה אדום, מסבירים, ש"ישראל ביתנו" השיגה 100 מיליון שקלים לבתי חולים בפריפריה; יזמה את ביטול הצורך באשרות לתיירים מרוסיה, ובכך יצרה אלפי מקומות עבודה; השיגה את ביטול אגרת הטלוויזיה עבור הגימלאים; השיגה הנחה בתעריפי החשמל לחיים על הכנסת מינימום; השיגה פטור לבני 45 ומעלה מהשתתפות בתוכנית ויסקונסין, ועוד.

מה שחשוב ברשימה זו, אינו מידת הדיוק בה, אלא הצורך שחש ליברמן, מצויד יש להניח בסקרים, לפנות לדוברי הרוסית בדגש בלעדי בנושאים החברתיים, בתוספת התחייבות להמשיך לפעול להנהגת נישואים אזרחיים ולחינוך חינם. פנייה זו מלמדת, כי ליברמן מציג עצמו לא רק כ"איש חזק" וכ"זולל ערבים", אלא גם באיש רחום, הדואג למקומות עבודה ולמערכות הבריאות והחינוך, ואשר נרדף בידי הממסד בשל דאגתו לחלשים.

אגב, כותרת הכרוז ברוסית היא "תיק ליברמן" – רמז עבה לדוברי הרוסית, כי ליברמן נרדף בידי רשויות החוק בשל מעשיו הטובים...

תמר גוז'נסקי

הוכרה הזכות לעבוד עד לפרישה

השופט מיכאל שפיצר, נשיא בית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע, קיבל בשבוע שעבר את תביעת ועד עובדי "ידיעות אחרונות" נגד הנהלת העיתון, ודחה 49 תביעות אישיות, שהגיש העיתון נגד עובדי הדפוס. התביעות עסקו בזכויות של עובדים, אשר חל עליהם הסכם קיבוצי משנת 2000.

בפסק דינו קיבל השופט את טענות ההסתדרות בשם הוועד, וקבע לגבי עובדים אלה, כי העיתון חייב להעסיקם עד גיל הפרישה החוקי (67) ולא כטענת העיתון - עד גיל 65 כפי שנכתב בהסכם הקיבוצי, שנחתם בשנת 2000, לפני תיקונו של החוק, שדחה את גיל הפרישה החוקי לגיל 67.

בית הדין קבע כי "כוונתם הברורה והחד-משמעית של הצדדים עת כתבו בהסכם 2000 'עד הגיעו לגיל 65' הייתה לגיל פרישה, ודחיית גיל הפרישה בשנתיים נוספות רק מחזקת את המסקנה, כי יש להותיר את מטריית 'העובדים המובטחים' פרושה מעל ראשיהם".

כמו כן קבע בית הדין, כי ההנהלה אינה רשאית לכלול את 49 העובדים ברשימות של מועמדים לפיטורים, וכי היא חייבת לדאוג להם להכנסה מובטחת מינימלית. במסגרת סעיף זה, העיתון חוייב לשבץ את העובדים ל-100 שעות עבודה נוספות מדי חודש, או לשלם להם תמורת שעות אלה במידה שלא שיבץ אותם בפועל.

עו"ד אשר חלד, שייצג את העובדים: "מדובר בפסק דין עקרוני, אשר מכיר בעובדים כבעלי ערך וכבני אדם, וקובע, כי לא ניתן להשליכם, לאחר שעבדו שנים רבות בנאמנות עבור מעסיקם, רק בשל הגיעם לגיל 65".

עובדי מפעל המגנזיום הפגינו מחשש לפיטורים

עובדי מפעל המגנזיום שבים המלח הפגינו בשבוע שעבר מול שגרירות גרמניה בתל-אביב, במחאה על התנהלות חברת פולקסווגן הגרמנית. לדבריהם, אי תשלום החובות, שהותירה החברה עם יציאתה משותפות במפעל עם קונצרן כימיקלים לישראל, עלול לגרום לפיטורי עובדים. במפעל המגנזיום מועסקים 300 עובדים.

איגודים מקצועיים בסודאן מתנגדים להפרטת הנמלים

איגודים מקצועיים בסודאן מתנגדים להפרטת הנמלים עליה החליטה הממשלה האיסלמית במדינה. בהודעה של המפלגה הקומוניסטית של סודאן, הפועלת במחתרת, נמסר, כי הוועד המרכזי של איגוד עובדי נמלי הים של סודאן הודיע בשבוע שעבר על "התנגדותם המוחלטת של עובדי הנמלים להפרטתם המלאה או החלקית של הנמלים ובייחוד להפרטת נמל פורט סודאן". הנמל בפורט סודאן הוא החשוב בין נמלי המדינה ובין המרכזיים בים סוף. לדברי האיגודים "ההפרטה נוגדת את האינטרסים של המדינה ושל העובדים".

עונשי מאסר נוספים לסרבניות כיבוש

רז בר דוד ורון ומאיה יחיאלי וינד, מחותמות מכתב השמיניסטים 2008, נידונו ב-14.1 ל-14 ימי מאסר על סירובן להתגייס. זו תקופת הכליאה הרביעית של רז, והראשונה של מאיה, בת 19 מירושלים.

בימי המלחמה בעזה, סירבו חיילי מילואים רבים לקחת בה חלק. ברוב המקרים הצבא נמנע מכליאתם. סרבן אחד, שלבקשת משפחתו שמו לא נמסר, ריצה עונש מחבוש של 14 ימים. **נועם ליבנה**, קצין מילואים, ואחד הפעילים המרכזיים של תנועת "אומץ לסרב", נעצר בידי המשטרה הצבאית החוקרת.

לפי דיווח תקשורתי, טייס מסוק, שזוהה כ"סרן אור", סירב להשתתף בהפצצת עזה.

יצוין, שהסרבנים תמר כץ ויובל אורון-אופיר קיבלו לאחרונה פטור משירות צבאי מטעמי בריאות.

מטה הבחירות של חד"ש
אסיפות וחוגי בית

יום ד', 28 בינואר

רמת-גן, 19.00, אסיפה פומבית במועדון, רח' זהר 4 - ח"כ **דב חנין**

כפר סבא, 20.00, חוג בית - **עאידה תומא**

ת"א, נווה צדק, 20.30, חוג בית – **גדי אלגזי**

יום ה', 29 בינואר

ת"א, 20.30, חוג בית – ח"כ **דב חנין, פדרו גולדפרב**

ירושלים, תלפיות, 20.00, חוג בית – **נורית חג'אג'**

יום א', 1 בפברואר

ת"א, שיכון בבלי, חוג בית, 18.30 – ח"כ **דב חנין**

ת"א, מרכז, חוג בית, 20.30 – ח"כ **דב חנין**

יום ב', 2 בפברואר

ת"א, פאב השסק, 19.00 – ח"כ **דב חנין**

יום ג', 3 בפברואר

רמת אביב, 20.00, חוג בית – ח"כ **דב חנין** **איימן עודה**

רמת השרון, חוג בית – **נורית חג'אג'**

יום ד', 4 בפברואר

חיפה, חוג אחווה, בשעה 19.30 – **תמר גוז'נסקי**

ת"א מרכז, 18.30, חוג בית – ח"כ **דב חנין** **יואב גולדרינג**

ת"א, הירקון 70, 20.00 – ח"כ **דב חנין**